

حج ابراهیمی آری، حج سعودی نه

سرانجام پس از ماه‌ها پیگیری سازمان حج و زیارت برای رفع کارشکنی‌های عربستان سعودی در مسیر اعزام زائران ایرانی به مراسم حج، روز گذشته این سازمان در بیانیه‌ای اعلام کرد: به سبب استمرار کارشکنی‌های دولت سعودی زائران ایرانی از حضور در مراسم حج تمتع امسال محروم می‌شوند و مسئولیت آن به‌عهده دولت عربستان سعودی است.

سرانجام پس از ماه‌ها پیگیری سازمان حج و زیارت برای رفع کارشکنی‌های عربستان سعودی در مسیر اعزام زائران ایرانی به مراسم حج، روز گذشته این سازمان در بیانیه‌ای اعلام کرد: به سبب استمرار کارشکنی‌های دولت سعودی زائران ایرانی از حضور در مراسم حج تمتع امسال محروم می‌شوند و مسئولیت آن به‌عهده دولت عربستان سعودی است.

به گزارش روابط عمومی سازمان حج، در این بیانیه که اولین اعلام رسمی مبنی بر منتفی بودن اعزام زائران ایرانی به مراسم حج امسال است با اشاره به پیگیری‌های انجام شده، آمده است: جمهوری اسلامی ایران از حج گذشته، برنامه‌ریزی برای حج امسال را آغاز و درباره فراهم ساختن مقدمات برگزاری حج 95 اقدامات لازم را به‌عمل آورد و از آن زمان تاکنون هیچ‌گونه تردیدی برای اقامه حج نداشته و همچنان مصمم به برگزاری حجاجی باشکوه می‌باشد. این بیانیه ضمن تشریح جزئیات مذاکراتی که برای برگزاری حج امسال انجام شده، برخی از کارشکنی‌های عربستان سعودی در این زمینه را توضیح داده است. در یکی از این کارشکنی‌ها، دور اول مذاکرات حج تمتع امسال که باید در دی‌ماه سال قبل برگزار می‌شد با وجود پیگیری‌های جمهوری اسلامی ایران برای امضای به‌موقع تفاهم‌نامه حج، به علت همکاری نکردن مسئولان سعودی تحت‌تأثیر مسائل سیاسی، در اواخر فروردین 95 انجام شد که البته همین مذاکرات دیر هنگام هم به دلیل سنگ‌اندازی‌های رژیم سعودی، ناتمام ماند. از جمله این سنگ‌اندازی‌ها می‌توان به نپذیرفتن صدور روادید در داخل کشور و مخالفت عربستان با استفاده از هواپیمایی جمهوری اسلامی برای انتقال زائران ایرانی اشاره کرد.

تغییر تفاهم‌نامه متداول هر ساله

سازمان حج و زیارت با تأکید بر این‌که با وجود ادعای طرف سعودی برای حل مسائل کنسولی، تاکنون هیچ توافق مکتوبی در این خصوص بین مسئولان وزارت خارجه عربستان با وزارت خارجه سوئیس براساس کنوانسیون‌های بین‌المللی صورت نگرفته، آورده است: عربستان سعودی باوجود تبلیغات سوء رسانه‌های خود، تحت‌تأثیر فضای سیاسی بین دو کشور، حج را به مسائل سیاسی گره زده و بر همین مبنا متن تفاهم‌نامه متداول و هر ساله را تغییر داده است و لذا این دولت سعودی است که ضمن بهره‌برداری سیاسی از حج و حرمین شریفین، با حق مسلم مردم شریف ایران برای انجام مناسک حج مخالفت به عمل آورده و صَدَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ کرده است. سازمان حج و زیارت در پایان بیانیه خود به از دست دادن زمان برای برنامه‌ریزی و تدارکات امور زائران ایرانی و تأمین نشدن مطالبات بحق جمهوری اسلامی اشاره و اعلام کرده که به علت استمرار کارشکنی‌های دولت سعودی، زائران ایرانی از حضور در مراسم حج تمتع امسال محروم می‌شوند.

تعهد دولت سعودی برای حضور نیافتن ایران

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم دیروز با بیان این‌که برگزاری حج واجب امسال، عملاً امکان‌پذیر نیست در مصاحبه با خبرگزاری صداوسیما توضیح داد: قرار بود تا یکشنبه (دیروز) صبر کنیم و اگر مقامات عربستان نکاتی که مورد توجه ما بود پاسخ دادند، بحث حج امسال را پیگیری کنیم، اما با توجه به نوع برخورد و گفتار مقامات عربستانی که در دو دور مذاکرات با هیات ایرانی داشتند و ایجاد موانع و کارشکنی‌ها، عملاً انجام فریضه حج برای زائران ایرانی امکان‌پذیر نیست. علی‌جنتی در حاشیه همایش تجلیل از فعالان اقامه نماز افزود: استنباطم این است که تعمدی از طرف دولت عربستان سعودی برای به جا نیاوردن حج تمتع امسال وجود دارد.

سایه فقدان عقلانیت ریاض بر مناسک حج

در رابطه با شرایط حاکم بر حج و وضعیتی که آل سعود رقم زده، حسین شیخ‌الاسلام کارشناس مسائل منطقه به جام‌جم گفت: در مناسک حج، تأکید آموزه‌های دینی بر عزت مومنین است و طبیعی است وقتی ریاض قادر به تأمین عزت حجاج نیست، نباید زائران را به حج فرستاد.

وی با بیان این‌که ساختار سیاسی عربستان مبتنی بر عقلانیت نیست، افزود: ساختار شاهنشاهی عربستان باعث شده تا در این کشور به‌جای عقلانیت، تنها دستور پادشاه حاکم باشد. همین امر شرایطی را به‌وجود آورده که عربستان به‌رغم برخورداری از منابع سرشار نفتی، از ساده‌ترین امکانات برای تامین امنیت زائران بی‌بهره باشد. وی فاجعه منا را نمادی از ناکارآمدی ساختار سیاسی عربستان برای مدیریت حج دانست و یادآور شد: وقتی که بی‌تدبیری آل‌سعود باعث زیرسوال رفتن امنیت و عزت زائران می‌شود، طبیعی است که نباید جان زائران خانه خدا را به خطر انداخت. شیخ‌الاسلام تاکید کرد: اداره حج باید براساس خرد جمعی جهان اسلام باشد و کشورهای اسلامی باید برای اداره بهتر مناسک حج تدبیر کنند.